

Kaupunginhallitus 10.03.2025 § 75

§ 75

Valtuustoaloite ympäristöyhteistyön aloittamisesta Kreikan kanssa

Valmistelijat / lisätiedot:
Myllynen Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Henna Kajavan 11.9.2023 jättämään valtuustoaloitteeseen ympäristöyhteistyön aloittamisesta Kreikan kanssa ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille seuraavan valtuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloite

Valtuutettu Henna Kajava on jättänyt 11.9.2023 valtuustoaloitteen "Valtuustoaloite ympäristöyhteistyön aloittamisesta Kreikan kanssa". Aloite on ohjattu konsernihallintoon, josta se on siirretty ympäristönsuojeluun vastattavaksi 24.10.2024.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Espoon kaupunki solmii ympäristöasioissa edistyksellisenä kaupunkina suhteet johonkin Kreikan kaupunkiin tai lomakohteeseen ympäristönsuojelun kehittämiseksi ja vahvistaa näin kädenjälkeään ympäristönsuojelussa maailmalla. Espoo voisi viedä ympäristöosaamistaan ympäristönsuojelun kehittämiseksi, kuten osaamista hyvin toimivasta pantillisesta palautusjärjestelmästä. Espoo voisi myös saattaa yhteen Palpaa ja Kreikkaa yhteen, mihin voitaisiin hakea EU-rahoitusta. Ympäristön tilan kohentuminen koituisi myös lomailevien suomalaisten hyväksi ja samalla vähennettäisiin suomalaisten turistien aiheuttamaa Kreikan luonnon kuormitusta ja esimerkiksi hupenevia vesivaroja.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

EU pyrkii vähentämään syntyvän jätteen määrää ja sen vaikutuksia ympäristölle sekä edistämään siirtymistä kohti entistä kestävämpää kiertotaloutta. Muovijätteen aiheuttaman saastumisen vähentämiseksi Euroopan komissio esitteli vuonna 2018 muovistrategian, jonka tavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä kaikki muovipakkaukset voidaan käyttää uudelleen tai kierrättää. Huhtikuussa 2024 parlamentti hyväksyi uudet säännöt, joilla pyritään vähentämään, uudelleenkäyttämään ja kierrättämään pakkausjätettä. Tavoitteena on vähentää jatkuvasti kasvavaa pakkausjätteen määrää ja kieltää kertakäyttömuovituotteet vuoden 2030 alusta. EU-maiden tulee ryhtyä toimiin saavuttaakseen pakkausjätteen kierrätysasteelle asetettuja tavoitteita.

EU:n jätelainsäädännössä on jäsenmaille yhtäläiset vaatimukset, mitä EU myös valvoo ja tehostaa oikeustoimilla. Kertakäyttömuovituotteiden kieltö koskee myös Kreikkaa, mihin Kreikan hallitus on sitoutunut. Edelleen vuonna 2023 Kreikassa EU:n jätetilastojen mukaan uusiokäytön osuus on vähäinen ja kaatopaikkasijoitus on yleisin käsittelytapa.

Vuoteen 2029 mennessä 90 % kertakäyttöisistä muovisista ja metallisista juoma-astioista tulee kerätä kierrätykseen erikseen prosessin tehokkuuden varmistamiseksi. Pantilliset palautusjärjestelmät ovat vapaaehtoisia eikä EU edellytä niitä, vaikka niitä on jo useissa Euroopan valtioissa. Palautuspullojärjestelmät ovat aina valtakunnallisia järjestelmiä, jotka edellyttävät poliittista tahtotilaa ja taustalle kansallista lainsäädäntöä eikä niitä siten voi perustaa yksittäisiin kaupunkeihin. Suomen Palautuspakkaus Oy eli Palpa on juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä Suomessa. Palpa on aktiivinen kansainvälisesti ja konsultoi muiden maiden valtakunnallisia toimijoita, mistä on seurannut pantillisten palautusjärjestelmien suunnittelua myös Etelä-Euroopan maihin kuten Espanjaan ja Portugaliin. Palpa on tietoinen Espoon valtuustoaloitteesta.

Jätehuollosta ja sen kehittämisestä pääkaupunkiseudulla vastaa HSY, joka toimii Espoon jätehuoltoviranomaisena. HSY:llä on ulkopuolista rahoitusta saavia kansainvälisiä jätehuollon ja kiertotalouden hankkeita, joissa on eteläeurooppalaisia osapuolia, muttei Kreikkaa. HSY:llä on Kreikan kanssa käynnissä CLIMATE-hanke, joka edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista ja saa rahoitusta Euroopan Unionin Interreg-ohjelmasta.

Espoon kaupungin viranhaltijaorganisaatio seuraa EU-tason hankealoitteita ja rahoitusta. Toistaiseksi valtuustoaloitteeseen sopivaa hanketta ei ole ilmennyt.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite ympäristöyhteistyön aloittamisesta Kreikan kanssa, Kajava Henna

Tiedoksi